

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta BiH – prošlog eni teksta (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10), Skupština Brčko distrikta BiH na 6. redovitoj sjednici održanoj 22. veljače 2017. godine, donosi:

OP U POLITIKU BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE ZA RAZDOBLJE 2016. – 2020. GODINA

Skupština Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Skupština) je, sukladno svojim ovlastima utvrđenim Konstitutivnom arbitražnom odlukom, Statutom Brčko distrikta BiH i zakonima koje je donijela počevši od 8. ožujka 2000. godine, utvrdila Op u politiku Brčko distrikta BiH za razdoblje 2016. – 2020. godina.

Op u politika se odnosi na sljedeća pitanja i oblasti: pozicija Brčko distrikta BiH (u dalnjem tekstu: Distrikt) u svjetlu Konstitutivne arbitražne odluke, europske integracije i prekogranična suradnja, gospodarstvo, poljoprivreda, šumarstvo i vodno gospodarstvo, financije, javna uprava, organizacija javnih poduzeća i fondova, zakonodavna aktivnost, borba protiv korupcije i kriminala, javna imovina, infrastruktura, urbanizam i stambena pitanja, obrazovanje, zdravstvena zaštita, socijalna skrb, policija, javna sigurnost, pravosuđe, revizija, zaštita okoliša, šport i kultura, braniteljska populacija, mjesne zajednice, suradnja s vjerskim zajednicama, suradnja sa državnim tijelima i entitetima BiH, suradnja s Europskom unijom i drugim međunarodnim institucijama i organizacijama, mediji i informiranje, ljudska prava, rad i radno-pravni odnosi, turizam, mladež i nevladine organizacije i zaštita potrošača.

I. POZICIJA DISTRIKTA U SVJETLU KONA NE ARBITRAŽNE ODLUKE

Vlasti i institucije Distrikta predstavljaju poziciju Distrikta koja je određena Ustavom Bosne i Hercegovine i Konstitutivnom arbitražnom odlukom.

Vlasti Distrikta su odgovorne da institucije Distrikta funkcionišu trajno i stabilno, kao i da ih učine uinkovitijim kroz stalni proces prilagodbe europskim standardima.

Prihvatajuće odredbe Konstitutivne arbitražne odluke koje kaže da Distrikt predstavlja kondominij dva entiteta pod izravnim suverenitetom države, predstavlja smjer u kome će Distrikt jačati svoju ustavnu poziciju kroz suradnju s državom i entitetima po svim pitanjima koja su bitna za Distrikt, ali i državu i entitete.

Skupština i Vlada Brčko distrikta BiH svjesne su odgovornosti za funkcioniranje Distrikta, odlučujuće su da bezuvjetno rješavaju sva pitanja u interesu građana i naroda poštujući Ustav Bosne i Hercegovine, Statut Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i Konstitutivnu arbitražnu odluku.

II. EUROPSKE INTEGRACIJE I PREKOGRANI NA SURADNJA

Skupština je opredijeljena da se u procesu europskih integracija i prekograni ne suradnje stave na raspolaganje svi potrebni kapaciteti vlasti.

Distrikt u procesu europskih integracija ima iste obveze, kao i entiteti i državna razina. S tim u svezi, Skupština je usvojila Srednjoro ni program prioriteta Br ko distrikta Bosne i Hercegovine u procesu europskih integracija za razdoblje 2015. - 2020. godina, koji treba realizirati.

Vlada Br ko distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Vlada) i resorni odjel ima obvezu podnosići informacije Skupštini i Povjerenstvu za europske integracije u Skupštini o procesu europskih integracija, pri čemu će izvješćivati o provedbi ovog dokumenta.

Primjereno usvojenom mehanizmu koordinacije delegirani predstavnici Distrikta u radnim skupinama odgovorno će izvršavati svoje obveze.

Skupština će svojim angažmanom doprinositi da Distrikt ispunjava očekivanja u pogledu procesa europskih integracija.

BiH sudjeluje u šest programa prekograni ne suradnje: u tri bilateralna programa prekograni ne suradnje s Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom, u jednom programu prekograni ne suradnje s državama lanicama – IPA Jadranski program te u dva programa transnacionalne suradnje Jugoisto na Europa (SEE) i Mediteran (MED).

Od Vlade se zahtjeva donošenje jasne politike prekograni ne suradnje i usvajanje liste projekata koji bi se mogli realizirati putem prekograni ne suradnje i fondova Europske unije.

Treba razmotriti prednosti i mogućnosti formiranja posebnog tijela u 100 % vlasništvu Distrikta, a koje će se profesionalno baviti pisanjem, apliciranjem i provedbom projekata.

III. GOSPODARSTVO

Tržišno gospodarstvo i privatno vlasništvo međusobno su nerazdvojni. Svaka sredina koja želi postići i brz gospodarski razvitak mora stvarati poslovno ozračje u kome će doći do ekspanzije privatnih poduzetničkih ideja i formiranja poduzeća. Nepristrana i pouzdana javna uprava bitna je za odvijanje privatnih poslovnih aktivnosti.

Skupština od gradonačelnika i Vlade zahtijeva stalno pružanje poslovnog ozračja u Distriktu radi sagledavanja njegove konkurentnosti i utjecaja na razvitak gospodarstva. Vlada i Skupština će neprestano raditi na promicanju poslovnog ozračja radi ostvarenja gospodarskog rasta i razvijatka, povećanja zaposlenosti i životnog standarda stanovnika Distrikta. U svrhu stvaranja konkurentnog poslovnog ozračja Vlada će pripremati i Skupštini dostavljati na usvajanje propise koji se odnose na pravni okvir, finansijsku i poreznu politiku i politiku poticaja u okviru čega će prvo biti Zakon o poslovnim zonama. Propisi koji će se donositi moraju imati uravnotežen interes Distrikta i vlasnika poduzeća.

Vlada će imati proaktivniji odnos s poslovnim zajednicom radi iznalaženja i stvaranja povoljnih uvjeta za razvitak gospodarske djelatnosti i otvaranje novih radnih mjesti. Pored toga, Vlada će uspostaviti program borbe protiv sive ekonomije i poslovanja mimo zakonom propisanih normi.

Razvitak i rast industrije, poljoprivrede, građevinarstva, trgovine, usluga, prometne i tehničke infrastrukture na temelju znanja i inovativnosti mogu imati značajnu ulogu u ekonomiji

Distrikta, me utim, vrlo je bitno držati se tzv. *kriterija prioriteta* koji uzima u obzir komparativne prednosti Distrikta u pogledu razvitka pojedinih sektora gospodarstva, ali i zainteresiranost tuzemnih i inozemnih investitora.

U industrijskoj proizvodnji posebice treba poticati prehrambenu industriju i uvezivanje s poljoprivrednom djelatnoš u.

Treba realizirati kapitalne projekte koji su odobreni u prethodnim prora unima, a imaju vezu sa stvaranjem povoljnijeg gospodarskog ozra ja. Vlada e revidirati sve podzakonske akte koji usporavaju ili ko e realizaciju kapitalnih projekata te vrste.

Rijeku Savu treba koristiti kao resurs u razvitku vodnog transporta i lu kih kapaciteta. Distrikt e stvoriti uvjete za uspostavljanje kargo logisti kog središta kroz bescarinsku zonu.

Vlada e analizirati dosadašnje u inke primjene Zakona o poticanju gospodarskog razvitka u Distriktu, ustanoviti mjerljive pokazatelje te predložiti poboljšane poticajne mehanizme koji e biti u funkciji stvaranja stimulativnog poslovnog ozra ja. Distrikt e nastaviti da u prora unu osigurava sredstva za subvencioniranje kamata gospodarstvu u svrhu pristupa povoljnim finansijskim izvorima radi rasta i razvitka, kao i pružanje olakšica fiskalnog i nefiskalnog karaktera.

Vlada e uspostaviti mehanizme za adekvatan monitoring kako bi se sprije ila zlouporaba ili nezakonitost pri korištenju sredstava subvencija.

Primjenom Zakona o koncesijama i Zakona o javno-privatnom partnerstvu poja ati gospodarski zamah. Posebno e se kroz primjenu Zakona o javno-privatnom partnerstvu pružiti mogu nost da se kroz suradnju s privatnim partnerima uz korištenje privatnog kapitala rješavaju infrastrukturni projekti koji su bitni za Distrikt.

Vlada e predlagati i provoditi politike i druge mjere koje e osigurati održivi gospodarski razvitak. Stvaranje povoljne poslovne klime je jedna od bitnih prepostavki za privla enje tuzemnih i stranih privatnih investicija koje bi omogu ile ekonomski razvitak Distrikta i otvaranje novih radnih mjeseta. Vlada e kontinuirano raditi na promociji gospodarskog ozra ja i resursa radi privla enja novih investicija.

IV. POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I VODNO GOSPODARSTVO

Polaze i od injenice da Distrikt ima relativno dobre prirodne uvjete za razvitak poljoprivrede, kao i da uspješan razvitak poljoprivrede u dobroj mjeri ovisi od ulaganja u ovu oblast, nužno je da Vlada zna ajnu pozornost posveti razvitku aktiviranjem resursa koji u ovoj oblasti postoje. U prora unu e se planirati sredstava za poticaj poljoprivredne proizvodnje kako bi se otvorili procesi zapošljavanja, oživljavanja sela, stvorili bolji uvjeti za ruralni razvitak i ostanak mladih ljudi na selu. Kroz osiguranje sredstava za kapitalna ulaganja u poljoprivredu stvorit e se uvjeti za njezin intenzivniji razvitak. Reformske procese uz reorganizaciju i modernizaciju poljoprivrednog i poljoprivredno-industrijskog sektora u Distriktu trebaju omogu iti održivi razvitak poljoprivredne proizvodnje. Skupština e inzistirati na nastavku realizacije programa izdvajanja sredstava za poticaj poljoprivredne proizvodnje te sredstava za kapitalna ulaganja u poljoprivredu koja e biti korištena za rast i razvitak, radi zapošljavanja i

stvaranja robnih proizvoda a od korisnika poticaja, ja anja poljoprivredne proizvodnje i revitalizaciju sela. U poljoprivredi i sto arstvu poseban naglasak staviti na onu proizvodnju koja ima kupca i izvozno je orijentirana. Vo arstvo kao jedna od komparativnih prednosti Distrikta mora dobiti svoje mjesto s aspekta osiguranja sredstava za kapitalna ulaganja u hladnjače.

Potrebno je stvoriti adekvatnu zakonsku regulativu u procesu subvencioniranja poljoprivrede, uz uspostavljanje sustavnih poticaja u poljoprivredi, pri čemu je osobito bitno uspostaviti adekvatan sustav monitoringa u korištenju poticaja.

Šume, kao bitno prirodno bogatstvo Distrikta, potrebno je zaštititi od uništavanja i izraditi šumsko gospodarsku osnovu koja će omogućiti koja će omogućiti višegodišnje planiranje, upravljanje i gospodarenje šumom i šumskim zemljištem.

Pitanju opskrbljivanja stanovništva vodom, kao i stavljanje vodnog gospodarstva u funkciju gospodarskog razvijatka, potrebno je posvetiti više pozornosti. Sustavno rješavanje pitanja opskrbljivanja stanovnika Distrikta dostačnom koliki inom kvalitetne vode kroz uspostavljanje odgovarajućih proizvodnih i transportnih kapaciteta bit će među prioritetima Vlade. Realizacija započetog projekta uspostave mreže kanala koji će služiti za spremanje poplava, odnosno za navodnjavanje u vrijeme suše značajno će doprinijeti razvitku povrtlarstva, vo arstva i ratarstva. Pored toga, izgradnja sustava za zbrinjavanje otpadnih i padalinskih voda će, svakako, doprinijeti poboljšanju kvalitete života u lokalnoj zajednici.

Riječ na bogatstva je potrebno eksploatirati na odgovarajući način pri čemu je iznimno bitno uspostaviti uinkoviti i kvalitetan nadzor.

Vlada će izraditi studiju ekonomске opravdanosti uspostavljanja robnih rezervi.

V. FINANCIJE

Vlada će se pridržavati uobičajenih praksi i tehnika za pripremu programske proračuna po kojima će se sredstva planirati po programima odnosno njihovim aktivnostima te pratiti njihovo izvršenje po načelu pripremanja programske proračune.

Formiranjem odjela za financije u Vladi, umjesto dosadašnje Direkcije za financije, znatno će se unaprijediti raspodjela finansijskih resursa i načelu inkovitije zadovoljiti potrebe građana.

Kako bi se ostvarili svi utvrđeni prioriteti i postavljeni ciljevi Skupština će redovito ocjenjivati realizaciju proračuna s posebnim naglaskom na stupanj realizacije proračuna kapitalnih potreba.

U postupku izvješćivanja o prihodima i rashodima proračuna potrebno je poštovati zakonske rokove radi pravovremenog izvješćivanja Skupštine o realizaciji proračuna, stanju raspoloživih sredstava i obveza Distrikta.

Prilikom kreiranja, donošenja i realizacije proračuna voditi će se računa o aspektima fiskalnog kapaciteta i fiskalne održivosti.

VI. JAVNA UPRAVA

Institucije Distrikta e u initi sve da se javna uprava racionalizira, depolitizira i postane u inkovitija i odgovornija. Vlada e poduzeti sve nužne aktivnosti koje e dovesti do pove ane u inkovitosti, djelotvornosti i odgovornosti državnih službenika i namještenika, te sankcionirati uzimanje mita i korupciju. Radne procese treba u initi u inkovitijim, a rad administracije treba u initi transparentnim i gra anima dostupnim.

Vlada e donijeti politiku pla a i utvrditi novi zakonskih okvir kojim e se regulirati pla e uz uspostavljanje adekvatnog sustava ocjenjivanja, nagra ivanja i kažnjavanja državnih službenika. Status državnih službenika e se u initi jednakim, odnosno s jednakim dužnostima, pravima i obvezama. Ravnatelje javnih ustanova i samostalnih institucija, koji su državni službenici, treba uvesti u sustav rotacije. Radi pove aja kontrole rada javne uprave potrebno je gra anima u initi u inkovitijim djelovanje Ureda za žalbe i pritužbe gra ana.

Proces zapošljavanja u Distriktu treba revidirati i u initi u inkovitijim kroz uspostavu druga ije organizacije Pododjela za upravljanje ljudskim resursima i transformaciju Neovisnog odbora za zapošljavanje, uz izgradnju transparentnih i nepristranih procedura odabira prilikom zapošljavanja. Vlada e izraditi jedinstveni zakon o pla ama svih državnih službenika i namještenika kojim e se nagra ivanje zaposlenih definirati na ravnopravnoj osnovi uz poštovanje na elu ista pla a za isti posao. Politiku pla a e morati pratiti sva javna poduze a i fondovi u Distriktu koji više ne e mo i samostalno odre ivati pla e suprotno definiranoj politici.

Racionalizirat e se javna potrošnja, a provedbom reforme javne uprave osigurat e se uskla enost s potrebama gra ana i gospodarstva.

VII. ORGANIZACIJA JAVNIH PODUZE A I FONDOVA

Potrebno je Zakonom o javnim poduzeima i drugim zakonima unificirati na in uspostavljanja, upravljanja i kontrole rada javnih poduze a i fondova, a posebno izbor upravnih i nadzornih odbora, ravnatelja, te definiranja njihovih nadležnosti. Primjereno tomu, potrebno je unificirati sustav nadzora i odgovornosti lanova upravnih odbora i nadzornih odbora u javnim poduzeima i fondovima, kao i proces izvješ ivanja osniva a uklju uju i obvezu izvješ ivanja o svim doga ajima zna ajnim za poslovanje.

Distrikt mora uspostaviti ve i u inkovitiji sustav nadzora nad radom javnih poduze a i fondova, pri emu se isti trebaju staviti u funkciju op e politike i interesa Distrikta.

VIII. ZAKONODAVNA AKTIVNOST

Vlada e pripremati i predlagati Skupštini na usvajanje zakonske propise za reguliranje oblasti koje nisu zakonski ure ene, predlagati izmjene i dopune postoje ih zakonskih propisa radi poboljšanja ure enja svih bitnijih oblasti života i djelovanja, kao i radi uskla ivanja zakonodavstva Distrikta s pravnom tekvinom Europske unije.

Potrebno je organizirati kontinuiranu izradu pro iš enih tekstova svih dosada usvojenih zakona.

Posebno je bitno izvršiti analizu i donijeti poboljšana zakonska rješenja radi jaanja kontrolnih mehanizama, odnosno nadzorne uloge Skupštine u radu javnih poduzeva i fondova Distrikta te rješenja koja će pomoći u borbi protiv kriminala i korupcije.

IX. BORBA PROTIV KORUPCIJE I KRIMINALA

Distrikt, odnosno institucije Distrikta će poduzeti sve mjeru i radnje radi suzbijanja mita i korupcije posebno u oblasti zapošljavanja, tj. uspostaviti se nulta razina tolerancije prema kriminalu, korupciji, mitu, ali i svim ostalim oblicima nezakonitih aktivnosti.

Skupština će se založiti za formiranje posebnog tijela za borbu protiv korupcije koje će se konstantno baviti ovim problemom. Sve institucije Distrikta će tjesno surađivati s ovim tijelom i bez odlaganja mu dati na raspolaganje sve informacije koje mogu pomoći u borbi protiv korupcije.

Sve isplate dotacija pravnim i fizičkim osobama moraju biti dostupne na internetskim stranicama institucija koje ih dodjeljuju, uključujući i javna poduzeva i fondove s podatcima o korisnicima dotacija, osnovi za dodjelu i odobrenom iznosu.

Pravobraniteljstvo će energično zahtijevati naknadu štete u slučajevima u kojima državni službenici i/ili treće osobe prouzrokuju štetu po proračunu Distrikta.

Radi uinkovite borbe protiv korupcije, mita i nepotizma izmjeniti će se i dopuniti postojeći zakoni a donijeti nedostajući.

U borbi protiv organiziranog kriminala promovirati će se suradnja na razini Bosne i Hercegovine i njegovih entiteta, regionalna suradnja uz poštovanje međunarodno priznatih standarda.

X. JAVNA IMOVINA

Dosadašnji način upravljanja javnom imovinom u Distriktu pokazao je prilično negativnim, što je u izvjesnoj mjeri imalo i negativan utjecaj na razvitak Distrikta.

Stoga, Distrikt će izvršiti reorganizaciju, odnosno transformaciju Ureda za upravljanje javnom imovinom.

Ured za upravljanje javnom imovinom će zadržati jedinstven registar imovine Distrikta neovisno od toga u čijem je posjedu (Vlade ili javnih poduzeva i fondova). Registr bi se vodio i za imovinu Distrikta u projektima s privatnim partnerima, po Zakonu o koncesijama ili Zakonu o javno-privatnom partnerstvu. Odgovornost za upravljanje i raspolažanje imovinom treba se vratiti nadležnim resornim odjelima Vlade.

Potrebno je da gradonačelnik i Vlada donesu odgovarajuću strategiju upravljanja javnom imovinom radi što racionalnijeg i uinkovitijeg korištenja imovine Distrikta koja će biti u funkciji razvijenja gospodarstva i povećanja produktivnog zapošljavanja.

XI. INFRASTRUKTURA

Infrastrukturna oblast se pokazala kao jedna od onih gdje se u proteklom razdoblju možda i najviše uradilo, ali gdje su građani u javnim raspravama o prijedlogu proračuna iskazali i najveće potrebe. Najveći problemi bili su u vodoopskrbi, cestovnoj i kanalizacijskoj mreži. Pored toga, poplave i loše stanje deponije vrstog otpada, također, predstavljaju veliki problem Distrikta.

Vlasti Distrikta će poduzeti sve mjeru i radnje koje će omogućiti ulaganje u krupne kapitalne projekte za koje su znana finansijska sredstva osigurana ili će se nastojati osigurati iz različitih izvora financiranja. To se prije svega odnosi na:

- izgradnju vodovodnog sustava kojim će se voda dovesti u svako naseljeno mjesto, uz izgradnju transportnog cjevovoda Plazulje-Potočari i zamjenu dotrajalog glavnog transportnog cjevovoda kojim se vodom opskrbljuje grad Brčko te rekonstrukciju postojeće vodovodne mreže,
- kapitalne investicije u zdravstvenom sektoru,
- izgradnju cestovne infrastrukture koja će omogućiti uvezanost svih naseljenih mjesta, kao i rekonstrukciju postojeće cestovne mreže,
- završetak obilaznice oko Brčkog koga,
- rješavanje pitanja odvodnje i upravljanja otpadnim vodama,
- rješavanje pitanja upravljanja vrstim otpadom, kao i organskim otpadom,
- planiranje dovođenja plina na teritorij Distrikta,
- završetak izgradnje zgrade Policije,
- izgradnja gradskog stadiona,
- izgradnja multifunkcionalne dvorane,
- rješavanje pitanja upravljanja javnom imovinom (u prvom planu: upravljanje poslovnim prostorima, igralištima i športskim terenima, objektima od kulturno-povijesnog značaja), kao i rješavanje pitanja javnih parkinga i garaža,
- Ficibajer treba u initiji rekreativnim centrom sa zabavnim i športsko-rekreativnim sadržajima koji će biti primjereni za ovu lokaciju.

Poticanje razvijanja infrastrukture kroz realizaciju krupnih infrastrukturnih projekata je bitno za ukupan razvitak Distrikta, pri čemu treba koristiti vlastita finansijska sredstva, ali i sredstva putem donacija, povoljnijih kredita, koncesija i javno-privatnog partnerstva.

Nastojat će se da se u potpunosti realiziraju infrastrukturni projekti koji se već nalaze u prijedlogu, uz bolju pripremu i organizaciju poslova u javnoj administraciji kako bi se izbjeglo blokiranje odobrenih proračunskih sredstava za kapitalne potrebe.

XII. URBANIZAM I STAMBENA PITANJA

Kao prvo potrebno je izraditi prostorno-plansku dokumentaciju iji su rokovi istekli. Razvitak informacijskog sustava za teritorijalno planiranje i upravljanje zemljištem (Geografski informacijski sustav, GIS) je, tako er, nužna potreba, kako bi se reguliranjem ove oblasti uveli tržišni odnosi u sustavu korištenja gra evinskog zemljišta.

Nužno je stvoriti mogu nosti za stimuliranje jeftine gradnje stambenih jedinica za braniteljsku populaciju, obitelji poginulih i invalide. Tako er, potrebno je stvoriti prepostavke da se u novim prostornim planovima planira prostor za gradnju stanova za tržište, imaju i u vidu pove ane potrebe.

Proces obnove devastiranih ku a i stanova zapo et u prethodnom razdoblju treba nastaviti.

Gradona elnik i Vlada trebaju u odlukama koje predlažu Skupštini voditi ra una o stimulativnim mjerama za stambenu gradnju.

O svim poduzetim mjerama u ovoj oblasti gradona elnik i Vlada dužni su redovito izvješ ivati Skupštinu.

XIII. OBRAZOVANJE

Sukladno ve utvr enoj politici u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja, potrebno je nastaviti aktivnosti na dalnjem kadrovskom i materijalnom ja anju institucija. Potrebno je u prora unu osigurati sredstva za materijalno-tehni ko opremanje postoje ih škola te izgradnju novih škola i športskih terena.

Distrik e osigurati potrebne standarde u obrazovanju te podizati op u razinu obrazovanja i pristup svim razinama obrazovanja bez bilo kojeg oblika diskriminacije. Jedan od prioriteta u oblasti obrazovanja je uskla ivanje raspoloživih ljudskih potencijala sa stvarnom potražnjom na tržištu radne snage i povezanost institucija na tom zadatku, a posebno sustava obrazovanja i specijaliziranih ustanova za zapošljavanje. Tako er, potrebno je poduzeti aktivnosti na unapre enju strukture obrazovanja i razine potrebnih znanja.

Vlada Distrikta e poduzeti sve potrebne aktivnosti pri planiranju i izradi prora una Distrikta u svrhu dostizanja pedagoških standarda za sve škole.

Modernizacija obrazovnog sustava podrazumijeva usuglašavanje nastavnog plana i programa srednjoškolskog obrazovanja sa zahtjevima vremena i stjecanja adekvatnog prakti nog znanja primjenjivog na radnom mjestu.

Vlada e sukladno reformskim koracima sastaviti cjelovitu organizaciju mreže škola imaju i u vidu prostorne, kadrovske i materijalne potrebe i druge prepostavke za nesmetanu provedbu obrazovnog procesa.

Javne i privatne visokoškolske ustanove moraju imati jednake mogu nosti za stvaranje visokoobrazovanih stru njaka, ali i poslovati prema utvr enim standardima i kvaliteti obrazovanja. Distrik e uspostaviti adekvatan inspekcijski i svaki drugi nadzor nad radom i kvalitetom obrazovanja koje provode visokoškolske ustanove.

Izdvajanje škola iz Odjela za obrazovanje i formiranje javnih ustanova, u zna ajnoj mjeri bi riješilo probleme koji postoje u obrazovanju.

XIV. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Zdravstveni sustav Distrikta je, svakako, jedan od najbitnijih segmenta društvenog života i zbog toga je zdravlje stanovništva najviši prioritet Distrikta. Razvitak sustava zdravstva kroz sve razine zdravstvene zaštite kao i primjenu programa prevencije, lije enja i rehabilitacije, usmjeren je na primarnu zdravstvenu zaštitu zasnovanu na elima obiteljske medicine. Obiteljska medicina s preventivnim programima, ranim dijagnosticiranjem bolesti, uspostavljanje centra za urgentnu medicinu, mrežom stanica hitne pomo i na cijelom teritoriju Distrikta, poboljšanje kvalitete zdravstvenih usluga, izgradnja informacijskog sustava zdravstva, razvitak zdravstvenog menadžmenta, poštovanje ekonomskih zakonitosti funkciranja institucija zdravstva, edukacija medicinskog osoblja i decentralizacija sustava zdravstva uklju ivanjem privatnih praksi i poliklinika su smjerovi prema promicanju zdravstvene zaštite.

Kako bi sustav zdravstvene zaštite bio u inkovit i kvalitetan nužno je osigurati dostatnu razinu finansijskih sredstava za funkcioniranje i razvitak zdravstva. Skupština e od Vlade zahtijevati izradu strategije razvoja zdravstva u Distriktu radi dobivanja odgovora na pitanje u kom smjeru treba i i razvoj i do koje razine.

Isto tako, Vlada e pripremiti i prezentirati Skupštini analizu iz koje e se jasno vidjeti dobivaju li gra ani zdravstvene usluge adekvatne finansijskim izdvajanjima za tu svrhu.

Kvalitetu pružanja zdravstvenih usluga mogu e je poboljšati kroz sustavno ulaganje u kadrove, modernizaciju i opremanje zdravstvene ustanove. Adekvatan prostor, suvremena medicinska oprema, stru no medicinsko osoblje i bolja organizacija podi i e razinu zdravstvene zaštite.

Obvezuje se JZU „Zdravstveni centar Br ko“ Br ko distrikta BiH da ispoštuje Zaklju ak Skupštine Br ko distrikta BiH, broj: 01-02-631/16 od 25. svibnja 2016. godine.

Sukladno finansijskim interesima Distrikta potrebno je uvažavati pravo na odabir mjesta lije enja te jasno definirati postupke korištenja zdravstvene zaštite izvan podru ja zavoda zdravstvenog osiguranja kome osiguranik pripada.

Potrebno je podržavati programe preventivne zdravstvene zaštite, kao i zdravstvenog prosjve ivanja stanovništva. Pored toga, potrebno je unaprijediti legislativu u oblasti zdravstvene zaštite donošenjem svih podzakonskih akata koji proizlaze iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Potrebno je informirati Skupštinu o zdravstvenom stanju stanovništva, stopi nataliteta i mortaliteta, tendenciji rasta kroni nih masovnih nezaraznih oboljenja, preventivnom djelovanje i sagledavanju mogu nosti njihovog suzbijanja i drugim pokazateljima u oblasti zdravstvene zaštite.

Uspostavljanje u inkovitog i lako dostupnog sustava zdravstvene zaštite gra anima je prioritet vlasti Distrikta.

XV. SOCIJALNA SKRB

Niska stopa zaposlenosti doprinosi teškom socijalnom stanju i ugroženosti stanovništva. Socijalna skrb i socijalni razvitak su usko vezani za ekonomsku situaciju, a mogu nastati zapošljavanja u realnom sektoru jedna je od ključnih injenica popravljanja socijalnog položaja stanovništva.

Obveza Vlade treba biti izrada cijelovitog socijalnog programa s fokusom na obitelji u kojima nije ni jedan član zaposlen, zatim braniteljskih obitelji, obitelji poginulih i invalida, kao i umirovljenika. Ići položaj je sigurno najteži s obzirom na veoma mala primanja po osnovi mirovinu. Stoga, Vlada i Skupština će tražiti da ne mogu nositi poboljšanja materijalnog statusa ovih kategorija stanovništva.

Distrikt će kroz primjenu sustava socijalne skrbi omogućiti jednak pristup i uinkovitu potporu svim socijalno osjetljivim osobama.

Socijalno ugroženim kategorijama stanovništva trebaju se osigurati odgovarajuće subvencije i pomoći. Sukladno postojećoj zakonskoj regulativi potrebno je u proračunu osigurati sredstva za ove kategorije.

Nadležne institucije Distrikta trebaju provoditi punu kontrolu u oblasti socijalne skrbi kako bi se spriječile zloupotrebe koje bi išle na štetu Distrikta i socijalno ugroženih kategorija.

Sve isplate socijalnih davanja s imenima korisnika, adresom, osnovom isplate i isplata enim iznosima, objavit će se na internetskoj stranici Vlade da bi se olakšala provedba kontrole i osigurala transparentnost procesa.

XVI. POLICIJA

Obveza Skupštine i Vlade je da poduzmu sve mjeru i radnje koje će osigurati da Policija Distrikta bude materijalno i kadrovski opremljena kako bi mogla odgovoriti suvremenim izazovima učvršćujući sigurnost stanovnika Distrikta i materijalnih dobara.

Koordinacija rada između Policije Distrikta i Ministarstva sigurnosti BiH, državnih sigurnosnih agencija, te nadležnih entitetskih i županijskih ministarstava, osobito je bitna za suzbijanje organiziranog kriminala (posebno trgovine drogom, ljudima, ukradenim automobilima i gospodarskim kriminalom).

Poseban naglasak u svom djelovanju Policija Distrikta treba staviti i na sudjelovanje u realizaciji projekata prevencije kroz medijske kampanje u oblasti kriminaliteta i sigurnosti prometa, kao i korištenja opojnih droga, osobito među maloljetnicima i mladeži. Policija treba aktivno djelovati u sprječavanju i suzbijanju terorizma i njegovom financiranju.

Potrebno je pojačati suradnju Policije s Tužiteljstvom, osobito kod teških oblika kriminala, uključujući i gospodarski kriminal.

O svim aktivnostima, sukladno Zakonu o Policiji Distrikta, voditelj Policije će redovito obavještavati skupštinsko Povjerenstvo za javnu sigurnost i nadzor nad radom Policije, kao i Skupštinu.

XVII. JAVNA SIGURNOST

Vlada e organizirati, promicati i uskla ivati javnu sigurnost sa suvremenim me unarodnim trendovima, me unarodnim strategijama i inicijativama, uvažavaju i UN strategiju smanjenja rizika od katastrofa, Hyogo okvir za djelovanje, direktive Europske unije koje se ti u prevencije, sigurnosti i odgovora na prirodne i/ili druge nesre e.

Donošenje procjene rizika i mapiranje rizika, na temelju procjene i mapa rizika, odre ivanje strateških i operativnih smjerova djelovanja u oblasti sigurnosti stanovništva i materijalnih dobara, implementacija Zakona iz oblasti zaštite i spašavanja, preuvjeti su za razvitak sustava zaštite i spašavanja u Distriktu.

Prioritetan cilj jeste suradnja s državnim tijelima mjerodavnim za sigurnost (Ministarstvo sigurnosti BiH), suradnja s entitetskim upravama civilne zaštite (FUCZ i RUCZ RS), regionalna suradnja kroz realizaciju projekata prekograni ne suradnje sa susjednim zemljama (Srbija i Hrvatska) na što nas upu uju nau ene lekcije iz katastrofalnih poplava iz 2014. godine, jer prirodne nesre e ne prepoznaju administrativne granice i naj eš e imaju prekograni ne u inke.

Sustav zaštite i spašavanja u Distriktu, kao objedinjeni oblik pripreme i sudjelovanja subjekata sustava zaštite i spašavanja na provedbi preventivnih i operativnih mjera i izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i dobara od prirodnih i drugih nesre a, uklju uju i i mjere oporavka, treba razvijati u pravcu preventivnih mjera i postupaka uz funkcionalno, kvalitativno i kvantitativno organiziranje odgovora na prirodne i druge nesre e u smislu prvog odgovora, minimiziranja negativnih utjecaja prirodnih ili drugih nesre a s težištem na o uvanju života i materijalnih dobara.

Suradnja u oblasti zaštite i spašavanja s nevladinim organizacijama kroz formiranje Mješovite postrojbe za zaštitu i spašavanje Distrikta, opremanje, podu avanje i uvježbavanje iste, izgradnja tri podru na doma zaštite i spašavanja kao preuvjet za aktivniju ulogu i razvitak dragovoljnog vatrogastva, uklju ivanje javnih poduze a i tijela javne uprave dovoljnim kapacitetom, aktivno sudjelovanje stanovništva kroz mjesne zajednice u smislu samozaštite i pružanja uzajamne pomo i, putokaz su za budu nost po pitanju sigurnosti gra ana i javne i privatne imovine.

Ustavno-pravni položaj Distrikta treba iskoristiti u smislu aktivne suradnje s me unarodnim institucijama, diplomatsko-konzularnim predstavništvima radi razmjene iskustava, poduke, opremanja i prevencije svih budu ih rizika od prirodnih ili drugih nesre a. Mehanizam civilne zaštite Europske unije kroz suradnju s Ministarstvom sigurnosti BiH, kao

imperativ Bosne i Hercegovine i jedan od bitnih preduvjeta za pristupanje Europskoj uniji, cilj je kojem Vlada treba osigurati preduvjeti administrativnog, operativnog i finansijskog karaktera.

XVIII. PRAVOSU E I SLUŽBA PRAVNE POMO I

U okviru reforme javne uprave potrebno je predvidjeti formiranje odjela za pravosu e i upravu umjesto Pravosudnog povjerenstva.

Skupština i Vlada e osigurati materijalne i druge prepostavke za normalno funkcioniranje pravosudnih institucija Distrikta. U slu ajevima procesuiranja ratnih zlo ina potrebno je uspostaviti punu suradnju institucija pravosu a Distrikta i odgovaraju ih državnih institucija (Sud i Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, SIPA, OSA).

Borba protiv korupcije i organiziranog kriminala mora biti jedan od prioriteta pravosudnog sustava Distrikta, radi pove anja povjerenja gra ana u pravosudne i ostale institucije vlasti.

Na ovom polju nužna je tjesna suradnja pravosudnih institucija i Policije Distrikta. Institucije Distrikta e kroz me usobnu suradnju s pravosudnim institucijama pridavati posebnu važnost ja anju vladavine zakona, dosljednoj provedbi zakona i izvršavanju sudskih presuda.

Neovisnost pravosu a Distrikta i njegova finansijska autonomija u okviru prora una e se garantirati. Distrikt je opredijeljen ja anju neovisnosti sudstva i promicanju njegove u inkovitosti i kapaciteta. Skupština i Vlada e sura ivati s institucijama pravosu a Distrikta u pogledu poboljšanja zakonskih i drugih rješenja u svezi s otklanjanjem problema iz oblasti njihovog djelovanja.

Javnost treba biti upoznana, sukladno pozitivnim zakonskim propisima s pojavnim oblicima kriminaliteta i stupnju rješavanja tih djela.

XIX. REVIZIJA

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Distriktu e intenzivirati svoj rad na revidiranju svih odjela Vlade i institucija Distrikta radi pra enja njihovog zakonitog rada. Skupština e osigurati sve potrebne finansijske i druge uvjete da revizija radi po zakonu i revizorskim standardima, bez utjecaja politike. Potrebno je poduzimati daljnje mjere na razvijanju i ja anju finansijske discipline i kontrole u javnom sektoru, kao i neovisnosti revizije sukladno me unarodnim standardima i najboljom praksom kontrole i revizije.

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Distriktu e osigurati da revizori u svom radu budu neovisni od politi kih utjecaja, da poštuju osnovna na ela revizije i eti ki kodeks za revizore u javnom sektoru, pri emu moraju sprije iti neovlašteno iznošenje povjerljivih informacija pojedincu, skupinama ili javnosti.

Revizija e intenzivirati svoju suradnju s Tužiteljstvom Distrikta radi procesuiranja utvr enih nezakonitosti u radu revidiranih subjekata.

XX. ZAŠTITA OKOLIŠA

U oblasti zaštite okoliša, Vlada i Skupština e zna ajnu pozornost posvetiti rješavanju pitanja upravljanja otpadom primjenom suvremenih na ina i istih tehnologija u procesu odlaganja i tretmana otpadnih materija, kao i adekvatno upravljanje otpadnim vodama.

Stimuliranje uporabe istih tehnologija, rekultivacija zemljišta, smanjenje razine one iš enosti zraka, zaštita od buke, kvalitetno upravljanje vodnim i šumskim resursima, održavanje gradskih zelenih površina su pravci djelovanja koji u budu em razdoblju trebaju dati dobre rezultate u pogledu zaštite okoliša.

Edukacija gra ana o važnosti zaštite okoliša i gra enje ekološke svijesti trebaju biti sastavni dio programa o uvanja životnog okoliša.

Vlada e na temelju Strategije zaštite životnog okoliša Br ko distrikta osmisiliti adekvatne politike i druge mjere koje e osigurati da pitanje zaštite životnog okoliša bude povezano s politikama i zahtjevima ekonomskog i društvenog razvitka. U okviru reforme javne uprave uspostaviti, prema preporuci iz Strategije, odjel za okoliš - resurse.

Inspektorat Distrikta i mjerodavni odjel Vlade e poduzeti sve raspoložive mjere iz djelokruga svoje nadležnosti radi provedbe Zakona o zaštiti vode, zraka, prirode i životnog okoliša u svim oblastima.

XXI. ŠPORT I KULTURA

Skupština e nastojati da se u prora unu zna ajnije izdvoje sredstva za afirmaciju športa. Nužno je osigurati sredstva za rad športskih društava s prostora Distrikta te pomo u organiziranju regionalnih, državnih i me unarodnih športskih manifestacija.

Pored toga, nužno je osigurati odre ena sredstva za izgradnju i rekonstrukciju športskih terena i izgradnju športsko-rekreativnog centra. Sastaviti analizu postoje eg stanja u oblasti športske infrastrukture i predložiti mjere.

Opredijeljenost Distrikta je da se usporedo razvijaju profesionalni i amaterski šport kroz omogu avanje svim športskim klubovima da funkcijoniraju. Tako er, potrebno je poduzeti aktivnosti na omasovljenju športa kroz organizaciju školske lige i uklju ivanje djece osnovnih i srednjih škola.

Mjerodavno skupštinsko povjerenstvo u suradnji s drugim kolektivima treba raditi na afirmaciji športa preko organiziranja natjecateljskih liga i razvijanju natjecateljskog duha kroz sudjelovanje u organizaciji me uškolskih natjecanja, kako na razini Distrikta, tako i na široj razini.

Distrikt je opredijeljen da uva kulturu, obi aje i tradicije sva tri naroda i ostalih gra ana Distrikta. U prvom planu potrebno je osmišljavati projekte i programe u suradnji s nacionalnim kulturnim društvima. Kulturne manifestacije koje su tradicija u Distriktu treba podržavati i usavršavati, kao i stvarati uvjete za produkciju kulturnog stvaralaštva, ali i stvoriti uvjete za otvaranje kazališta.

Kulturno-povijesno nasljeđe Distrikta treba sistemski učiniti od propadanja i uništavanja, te ga planski stavljati u funkciju i turističku ponudu. Poticati će se međusobno razumijevanje, kulturna raznolikost i zaštita različitosti kulturnog izražavanja.

XXII. BRANITELJSKA POPULACIJA

Distrikt će nastaviti s proaktivnom politikom prema braniteljskoj populaciji radi poboljšanja uvjeta života i rada njegovih ljudi.

Vlada i Skupština će osigurati sredstva za rad udruga proisteklih iz minulog rata, kao i udruga sudionika NOR-a, koje se bave statusnim pitanjima branitelja (boraca), invalida rata i obitelji poginulih. Rješavanje stambenog pitanja putem dodjele dotacija i povoljnijih kredita ovoj kategoriji stanovništva treba biti prioritet Vlade u oblasti stambene politike.

Iznalaženje mogu nositi poboljšanja položaja braniteljske populacije putem donošenja novih, kao i izmijene i dopune postojećih zakonskih rješenja trebaju biti u fokusu aktivnosti Vlade i Skupštine.

XXIII. MJESNE ZAJEDNICE

Iskazane potrebe stanovništva i rukovodstva mjesnih zajednica za većom materijalnom potporom od Vlade posljedica su dosadašnjeg, u određenoj mjeri, zapostavljanja mjesnih zajednica kao najmanjih teritorijalnih cjelina.

Posebna uloga mjesnih zajednica treba biti kod sagledavanja potreba lokalnog stanovništva za pružanjem javnih i komunalnih usluga.

U suradnji s Vladom, Skupština će inzistirati na dosljednoj primjeni donesenog Zakona o mjesnim zajednicama. Preko Pododjela za potporu mjesnim zajednicama potrebno je informirati Skupštinu o implementaciji Zakona o mjesnim zajednicama. Usporedo je potrebno izvršiti analizu u inkovitosti postojećeg zakonskog rješenja te, ukoliko se ukaže potreba za njegovim poboljšanjima u određenim segmentima, Vlada i Skupština će ih provesti.

XXIV. SURADNJA S VJERSKIM ZAJEDNICAMA

Distrikt će nastaviti dobru suradnju s vjerskim zajednicama. Nužno je nastaviti s materijalnom potporom svim vjerskim zajednicama kod pomoći u njihovom djelovanju, kao i kod obnove vjerskih objekata. Vlada i Skupština će u suradnji s vjerskim zajednicama dogovorati pomoći u izgradnji vjerske infrastrukture koja će voditi općem zadovoljenju vjerskih potreba svih stanovnika Distrikta.

Skupštinsko Povjerenstvo za obrazovanje, šport, kulturu i suradnju s vjerskim zajednicama treba sagledati sve dosadašnje rezultate iz ove oblasti i predložiti Vladi konkretnе mјere.

Vjerske zajednice se trebaju aktivno uključiti u borbu protiv narkomanije, alkoholizma i drugih delikventnih pojava zajedno s ostalim institucijama Distrikta.

XXV. SURADNJA SA DRŽAVnim TIJELIMA I ENTITETIMA BiH

Osnovna orijentacija Vlade i Skupštine u idu em razdoblju je, kroz reforme koje se provode, osigurati i sa uvati mjesto Distrikta koje mu pripada primjereno Kona noj arbitražnoj odluci.

Nužno je osigurati adekvatno predstavljanje i zastupanje Distrikta u državnim institucijama Bosne i Hercegovine, kao i uspostavljanje adekvatnih mehanizama tih odnosa radi zaštite interesa Distrikta.

Vlada i Skupština e intenzivirati suradnju s entitetima po pitanju razvitka ovog prostora, uspostaviti skladne odnose uz me usobno uvažavanje, informiranje i transparentan rad, te definirati i provesti mnogobrojne me usobne sporazume. Distrikt je opredijeljen da gradi odnose na na elima dijaloga i obostranih interesa. S entitetskim vladama kroz dogovor i suradnju treba rješavati sva otvorena pitanja te zajedni ki djelovati radi rješavanja krupnih infrastrukturnih projekata koji su od interesa za Distrikt. Suradnja se treba odvijati na razini vlada i skupština, a ukoliko se ukaže potreba, i na nekoj drugoj razini.

Distrikt e nastojati uspostaviti i održavati suradnju na najširoj mogu oj osnovi s državnim institucijama i institucijama entiteta kako bi se na u inkovit na in rješavala sva otvorena pitanja i realizirali procesi i projekti koji su od zna aja za ja anje, rast i razvitak Distrikta.

Skupština i Vlada e u sklopu suradnje s institucijama države Bosne i Hercegovine pokrenuti inicijativu za premještanje nekih državnih institucija u Distrikt.

XXVI. SURADNJA S EUROPSKOM UNIJOM I DRUGIM ME UNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Distrikt, kao dio Bosne i Hercegovine, poduzet e sve mjere i aktivnosti kako bi se obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, koji je potpisani izme u Europskih zajednica, njihovih država lanica te Bosne i Hercegovine, i sve druge preuzete me unarodne obveze u potpunosti realizirale.

Gradona elnik i Vlada e organizirati sve poslove i aktivnosti iz nadležnosti europskih integracija, što se posebno odnosi na pripreme zakonskih rješenja radi uskla ivanja postoje eg i budu eg zakonodavstva Distrikta s pravnom ste evinom Europske unije, kao i njegove u inkovite provedbe. Tako er, bitnu ulogu Vlada i Skupština e imati u oblasti pripreme i nadzora nad implementacijom projekata koji se financiraju iz fondova Europske unije, ali i drugih me unarodnih finansijskih institucija. Vlada treba biti sposobna odgovoriti na sve zahtjeve Bosne i Hercegovine u oblasti europskih integracija i suradnje s Europskom unijom.

Skupština e zakonodavstvo koje se odnosi na uskla ivanje s direktivama Europske unije usvajati po posebnoj proceduri koja e biti razra ena u Poslovniku o radu Skupštine.

Suradnja institucija Distrikta s drugim me unarodnim institucijama i organizacijama, kao i regionalna suradnja, moraju biti proaktivne i intenzivne kako bi se institucije i Distrikt razvijali, a pozicija Distrikta institucionalno u vrstila i ekonomski oja ala.

XXVII. MEDIJI I INFORMIRANJE

Potrebno je utvrditi stanje u ovoj oblasti, kako bi se provela skupštinska rasprava, utvrdio prijedlog mjera i pokrenula inicijativa za donošenje Zakona o informiranju.

Tek sa zakonskim pretpostavkama moguće je i dalje u procesu razvitka i unapređenja sustava informiranja u cjelini u Distriktu.

XXVIII. LJUDSKA PRAVA

Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda utvrđeno je da se mora osigurati najviši stupanj međusobno priznatih ljudskih prava i sloboda. Primjereno tomu, Skupština, Vlada i ostale institucije Distrikta moraju osigurati najviši stupanj poštovanja demokratskih načela i zaštite ljudskih prava i sloboda.

Skupština će redovito nadzirati stanje u oblasti ljudskih prava te pratiti izvješća Policije i drugih institucija Distrikta, kako bi se moglo pravovremeno reagirati i kako bi bila sankcionirana svaka diskriminacija po pitanju spola, rase, vjere, političke kategorije ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili bilo kojeg drugog podrijetla.

Nepoštovanje odredbi u svezi s ravnopravnom uporabom službenih jezika i pisama, kao i kršenje drugih ljudskih prava i sloboda za posljedicu treba imati pokretanje odgovornosti.

Potrebno je utvrditi programe edukacije u školama i drugim obrazovnim institucijama, širiti načela tolerancije, vladavine prava i demokracije, kako ljudska prava ne bi bila ugrožena.

Distrikt će osigurati ostvarivanje prava nacionalnih manjina kroz dosljednu provedbu Zakona o zaštiti prava nacionalnih manjina, pri tom uvažavajući i odredbe Okvirne konvencije za zaštitu prava nacionalnih manjina.

XXIX. RAD I RADNO-PRAVNI ODNOSI

Vlada i Skupština trebaju poduzeti mјere na dodjeli nadležnosti za rad i radne odnose. Radi ubrzanog procesa zapošljavanja Vlada će uspostaviti programe aktivne politike zapošljavanja, suzbijati rad na crno te intenzivno poduzimati mјere na eliminiranju rada na crno i sive ekonomije. Zavod za zapošljavanje treba staviti u punu funkciju razvitka tržišta rada. Osiguranje radno-pravnog statusa zaposlenih, zaštita prava radnika i omogućavanje njihovog sindikalnog organiziranja treba biti u procesu aktivnosti Vlade. Vlada će sa svoje strane stvoriti sve pretpostavke da opštinski kolektivni ugovor bude zaključen u što kraćem roku.

Zakonima će se urediti oblast zapošljavanja invalidnih osoba i osigurati poticaji i subvencije za poslodavce koji zapošljavaju invalidne osobe. Takođe, izmjenit će se propisi i omogućiti da invalidne osobe imaju prednost prilikom zapošljavanja u tijela uprave i institucije Brčko distrikta BiH.

Socijalno-ekonomsko vijeće treba staviti u funkciju u punom kapacitetu.

XXX. TURIZAM

Turizam kao gospodarska grana u Distriktu nije u potpunosti iskorišten. Veliki potencijali leže u rijeci Savi, gradu sa svojim znamenitostima, vjerskom i seoskom turizmu, lovu i planinarstvu. Organiziranje turističke djelatnosti u Distriktu potrebno je podi i na višu razinu, uz kreiranje trajne turističke ponude i poboljšanje turističkih kapaciteta.

Aktivnosti u oblasti turizma trebaju biti više usmjerene na pružanje i razmjenu informacija o turističkim mogućnostima Distrikta, postavljanju turističkih oznaka, kreiranju adekvatne turističke ponude i turističkih potencijala.

XXXI. MLADEŽ I NEVLADINE ORGANIZACIJE

Vlada i Skupština će se zalagati za bolji društveni i ekonomski položaj mladih ljudi u Distriktu, kao jedno od ključnih pitanja koje traži kontinuiran i vrlo uporan rad u svim oblastima organiziranja i djelovanja mladih ljudi.

Nužno je formirati povjerenstvo za odnose s mlađeži i nevladnim organizacijama, koje će pomagati u rješavanju njihovih problema iz različitih oblasti, egzistencijalnih pitanja, financiranja omladinskih organizacija, studentskih udruga, kulturno-umjetničkih društava, te pomoći u realizaciji njihovih projekata.

Preko mjerodavnog skupštinskog povjerenstva potrebno je pokrenuti inicijativu za donošenje strategije o mlađeži kao podloge za donošenje Zakona o mlađeži i Zakona o nevladnim organizacijama, te drugih zakonskih akata, kako bi se riješila njihova statusna pitanja.

Jedan od prioritetnih ciljeva je stvaranje mogućnosti zapošljavanja mladih ljudi.

Nužno je zalagati se za kreditiranje i stipendiranje učenika i studenata, kao i odražavanje vježbeni koga staža.

XXXII. ZAŠTITA POTROŠAČA

Vlada i Skupština će poduzimati adekvatne mjeru radi zaštite potrošača u Distriktu. Funkcioniranje tržišne ekonomije, nadzor nad tržištem i potpuna provedba zakona u toj oblasti će doprinijeti u inkovitiju zaštiti potrošača.

Vlada će poticati politiku aktivne zaštite potrošača, već u informiranost, kao i u inkovitu pravnu zaštitu potrošača radi poboljšanja kvalitete potrošačke robe i održavanja odgovarajućih sigurnosnih standarda.

Broj: 01-02-78/17
Br. ko, 22. veljače 2017. godine

**PREDsjEDNIK
SKUPŠTINE BR. KO DISTRIKTA BiH**

Esed Kadri

Dostavljeno:

- 1) Predsjedniku
- 2) Dopredsjedniku
- 3) Gradonačelniku
- 4) Pravosudnom povjerenstvu Br. ko distrikta BiH
- 5) Policiji Br. ko distrikta BiH

- 6) Direkciji za financije Brčko distrikta BiH
- 7) Uredju za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH
- 8) Javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH (4x)
- 9) Sektoru za koordinaciju politika i opštih poslova -
Odsjeku za opštine poslove
- 10) Pismohrani